

Online prava

Svijest potrošača

Kako bi se mudro koristili web stranicama e-trgovina, potrošači moraju razumjeti kako provjeriti pouzdanost web-mjesta i kako otkriti drugima minimum svojih osobnih podataka.

- Djeci ne bi trebala biti dopuštena kupnja bez prisustva odrasle osobe.
- Naučite ih izbjegavati web stranice, igre, kvizove i druge platforme koje ih traže previše osobnih podataka ili koje im govore da će njihove usluge moći koristiti samo ako otvore određene poveznice ili preuzmu neke datoteke.

Poticanje djece da štite svoju i tuđu privatnost

Druge publikacije Vijeća Europe na temu Obrazovanja o Digitalnom Građanstvu

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Easy steps to help your children become a Digital Citizen (2020)
- ▶ Keeping young citizens busy at home during the Corona crisis (2020)
- ▶ Parenting in the digital age – positive parenting strategies for different scenarios (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Ostale informacije dostupne su na:
www.coe.int/education

Zaštita privatnosti i osobnih podataka

Poticanje djece da štite svoju i tuđu privatnost

Autori:
Janice Richardson
Veronica Samara

Prevela:
Dunja Mijović

Posebna zahvala Pascaleu Serrieru

PREMS 037123

HRV

www.coe.int

Vijeće Europe vodeća je organizacija za zaštitu ljudskih prava na našem kontinentu. Broji 46 država članica, uključujući sve članice Europske unije. Sve države članice Vijeća Europe potpisale su Europsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor kojemu je cilj zaštita ljudskih prava, demokracije te vladavine prava. Europski sud za ljudska prava nadgleda provedbu Konvencije u državama članicama.

Za roditelje

Biti online

Pristup i uključivanje

Djeca imaju pravo osjećati se sigurno i njihova privatnost online treba biti zaštićena.

- Pomozite djeci da sastave popis njima prilagođenih omiljenih internetskih stranica i da ih spremite u Traku oznaka u svome pregledniku. Na taj će način lako pristupiti stranicama koje ste zajedno odabrali i neće slučajno „završiti“ na onima koje su neprikladne.

Učenje i kreativnost

Djeca moraju razumjeti kako kreativno koristiti internet bez ugrožavanja svoje privatnosti otkrivanjem previše osobnih podataka.

- Pokažite djeci kako biti kreativan online i kako objavljivati tekstove i slike bez otkrivanja previše osobnih podataka i ugrožavanja privatnosti.¹

Mediji i informatička pismenost

Medijska i informatička pismenost uključuju poznavanje osobnih podataka i toga kako možemo koristiti online tehnologiju bez žrtvovanja privatnosti.

- Naučite djecu da se odgovorno koriste digitalnim tehnologijama¹.
- Djeca trebaju shvatiti da pri objavljivanju fotografija ili videozapisa uvijek trebaju promisliti o mogućem utjecaju na svoju i tuđu privatnost.

Online dobrobiti

Etika i empatija

Zaštita osobnih podataka uključuje zaštitu privatnosti ljudi s kojima komuniciramo, kako izvan mreže tako i na mreži.

- Pitajte djecu kako bi se osjećala kada bi netko na internetu objavio nešto privatno o njima ili njihovoj obitelji.
- Objasnite koliko je važno poštivati privatnost drugih ljudi na potpuno isti način na koji očekujemo da oni poštuju našu.

Zdravlje i dobrobit

Kada platforme ili tvrtke prikupljaju osobne podatke, korisnici imaju pravo znati kako se njihovi podaci koriste. Svi imamo pravo na brisanje naših osobnih podataka kada više nisu potrebni ili ako se koriste nezakonito.

- Neka djeca dođu k vama kad god osjete da im je narušena privatnost.
- Provjerite s njima kako ukloniti osobne podatke na internetskim platformama koje koriste, te kako doći do onih osoba koje su odgovorne za zaštitu podataka u slučaju ako nisu uklonjeni.

e-prisutnost i komunikacija

Važno je da djeca nauče održavati zdravu e-prisutnost i da budu potpuno svjesna koje osobne podatke trebaju zaštititi u svojim online aktivnostima i komunikaciji.

- Digitalni otisak je trag podataka koji ostavljamo za sobom kada koristimo internet. Prati nas kroz cijeli život.
- Objasnite to djeci i podsjetite ih koliko je važno otkriti samo minimalne informacije o sebi kada su online.

Online prava

Aktivno sudjelovanje

Djeca bi trebala biti informirana o svojim pravima na privatnost na način primjeren njihovoj dobi i stupnju zrelosti. Njihova sposobnost da ostvaruju svoja prava i samostalno djeluju ne prevladava ovlasti roditelja da ostvaruju ta ista prava u ime svog djeteta i da im pruže podršku tijekom procesa.

- Razgovarajte kao obitelj o brigama, idejama i očekivanjima o privatnosti i načinima kako zaštititi osobne podatke.
- Napravite obiteljsku odluku u kojoj ćete sastaviti popis radnji koje će vaša obitelj poduzeti kako bi se zaštitila vaša privatnost, izvan mreže i na mreži.

Prava i odgovornosti

Budući da su mladi ljudi često najčešći korisnici internetske tehnologije i rano ju usvajaju, trebalo bi ih potaknuti da izraze svoje mišljenje o pravima i odgovornostima na internetu. Što oni znaju i misle o GDPR-u?

- Potražite Uvjete i odredbe sa svojom djecom na jednoj od njihovih omiljenih aplikacija ili društvenih mreža.
- Razumiju li na što pristaju i što sve odaju (fotografije, tekstove...) kada ih prihvaćaju? Razumiju li da također prihvaćaju i razne obveze kao što je poštivanje dobrih ograničenja?

Privatnost i sigurnost

Djeca bi trebala naučiti kako biti oprezni kada online ili offline usluge zatraže njihove osobne podatke.

- Dajte djeci jasne primjere koje vrste podataka je najbolje ne objavljivati u javnosti i zašto.
- Podsjetite ih da vas uvijek pitaju prije nego što objave bilo kakve osobne podatke, barem dok ne pokažu da razumiju privatnost dovoljno da djeluju samostalno.

1. <https://rm.coe.int/easy-steps-to-help-your-child-become-a-digital-citizen/16809e2d1d>